

CHK'D DEC 27 1961

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

KAINA 15 C.

75 M. 49 M.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N.Y.

1961 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 22 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

DAR VIENOS KALĖDOS...

Dar sykių gatvės pasipuošia girliandomis, o bažnyčiose sugaudžia vargonai. Kūdikio veidas nušvinta malonia šypsena, nes motina jam pasakoja apie Kalėdų senelį, puškuojantį per girias ir laukus su dideliu, dideliu maišu dovanų.

Ir mes, kurie jau išaugę iš kūdikio metų ir kurių jau nežavi pasaka apie Kalėdų senelį, vis dėlto bandome ieškoti džiaugsmo Kalėdų šventėse...

... Leisdami šį kalėdinį Vienybės numerį, mes sveikiname visus savo skaitytojus ir bendradarbius ne dėl to, kad tai kasmet daroma, bet dėl to, kad šios Kalėdos sykiu ir mūsų dienraščio šventė.

Taigi, Vienybė geros valios žmonėms.

JUOZAS TYSLIAVA

DABAR, 1937 m. gruodžio 24 d.

*Džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų 1962 Metų Vienybė linki visiems
savo skaitytojams, bendradarbiams,
rėmėjams ir platintojams.*

Aušrininko dr. J. Šliūpo 100 metų minėjimas

Didžiojo Lietuvos tautos veikėjo dr. Jono Šliūpo 100 metų minėjimą surengė Tėvynės Mylėtojų Draugijos Los Angeles skyrius 1961 gruodžio 9 d. Minėjimas įvyko Lietuvių tautintuose namuose. Programą vadovavo Bronius Budginas. Įžangos žodį tarė prof. Mykolas Biržiška. Vytauto Didžiojo universitetas, pagerbdamas dr. J. Šliūpo nuopelnus Lietuvos tautai, jam suteikė istorijos garbės daktaro laipsnį. Pagrindinė kalbėtoja buvo A. Devenienė. Ji nušvietė dr.

Joną Šliūpą kaip vieną didžiausių kovotojų už lietuvių suorganizavimą, už jų laisvą, svetimomis įtakomis nevaržomą galvojimą. Jis dirbo lietuvių tautai didžiuliu pasiaukojimu, melle, talentu. Išleista 50 knygų, knygelių, parašytų dr. J. Šliūpo. Kiti kalbėjusieji taip pat pabrėžė dr. J. Šliūpo asmenybę. Jis kovojo ne prieš katalikus, bet prieš sulenkėjusį, suklaidintų kunigų piktas ir lenkinančias pastangas. Krikdemų skleidžiamas žodis ŠLIŪPTARNIS turįs turėti pa-

siddžiutinos reikšmės. Būti ŠLIŪPTARNIU yra garbė. Meninę dalį atliko muzikas S. Kalvaitis, aktoriai A. Mironas, O. Mironienė. Paskalnytta dr. J. Šliūpo kūrybos, muzikos fone atlikta poeto Rutkūno eilėraštis dr. J. Šliūpo garbei. Erdvi Tautinių Namų salė buvo pilnutėlė rinktinės publikos. Būdingas vieno sveikinusių, Los Angeles Lietuvių Bendruomenės skyriaus pirmininko inž. Motiejūno, pareiškimas: Eidamas į minėjimą jis dvejojęs, ar gerai daręs, nes, būdamas giliai tikintis katalikas, abejojo, ar savo atslankymu nenusikals katalikiškai disciplinai. Bet po susirinkimo drąsiai pareiškia, kad jis klydęs, nes dr. J. Šliūpas yra tikrai didelis lietuvis, gerbtinas visų pakraipų lietuvių.

Siūlė dėti pastangų, kad lietuvių visuomenė susidarytų teisingesnį požiūrį apie dr. Joną Šliūpą. Siūlė Devenienės paskaitą išleisti atskiru leidiniu ir kuo plačiausiai ją paskleisti lietuviuose. Buvo siūlymu A. Devenienėi ar kitiems važinėti su paskaitomis po įvairias lietuvių kolonijas, pagerbiant Šliūpą. Šių eilučių autorius siūlo: dr. Jono Šliūpo 100 metų sukaktyje sudaryti komitetą visticms dr. J. Šliūpo raštams išleisti; parengti ir išleisti monografiją apie dr. Šliūpą; sekančius metus paskelbti Maironio — Šliūpo metais ir minėjimuose lygiagrečiai gerbti Maironį ir Šliūpą. Abu buvo žymūs asmenys, tik dirbę lietuviškiems reikalams skirtingais būdais. T. S.

Lietuvių pasitarimas su senatoriumi Kuchel. Kuchel-Lipscomb Rezolucijai Remti Komiteto vadovybė 1961 gruodžio 8 dieną turėjo ilgą pasitarimą su vienu iš tos rezolucijos autorių - senatoriumi Thomas H. Kuchel (antras iš dešinės). Nuotraukoje iš kairės į dešinę: komiteto koordinatoriaus pavaduotojas Antanas Skirius, Lietuvių Dienų žurnalo leidėjas, vykdomojo komiteto narys Vincas Kazlauskas; komiteto koordinatorių Leonardas Valiukas; senatorius Tom Kuchel; ir komiteto lietuvių skyriaus pirm. Julius Jodelė, ALT-bos Los Angeles skyriaus pirmininkas. Kings nuotrauka

Prof. dr. P. V. Raulinaitis gruodžio 2 Los Angeles kultūros klube skaitė paskaitą Lietuvos istorijos temomis. Meninę dalį atliko pianistė R. Apeltė.

Continuing over a century
of consecutive dividends

NEW INCREASED RATE

4% A YEAR

3 3/4% a year regular
dividend plus 1/4% a year special on deposits maintained for two or more years. 3 3/4% a year on all other deposits entitled to dividends. Anticipated for period beginning January 1, 1962, and based on continued favorable earnings.

DIVIDENDS PAID FROM DAY OF DEPOSIT COMPOUNDED QUARTERLY

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A Mutual Bank "... where your money works only for YOU!"
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

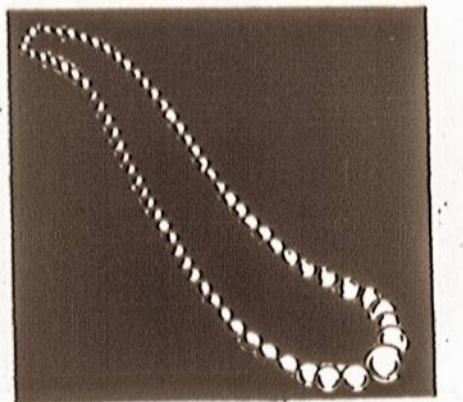
Massapequa Office:
Hicksville Road and Jerusalem Avenue
Opposite Holiday Park Shopping Center
Massapequa, N. Y.

Nauja SLA 14 kuopos valdyba

SLA 14 Kuopa, gruodžio pirmoje pusėje įvykdžiusi SLA Pildomosios Tarybos pareigūnų kandidatų atrankos rinkimus, tame pačiame narių susirinkime rinko ir savos kuopos valdybos narius bei kitus pareigūnus: viešų balsavimu išrinkti Vytautas Brazulis — pirm. Ona Jokūbaitienė — vicepirm., Stasys Lazdinis — protokolo sekr., Marė Misčikienė — izdo sekr., Povilas Šukys — izd.; izdo globėjais — Feliksas Mackus, Margarita Jones, Paulina Mozūraitis. Naujų narių sveikatos tikrintojais: dr. Julius Abraitis, dr. Danielius Degesys, dr. Alfonsas Martus. Kuopos atstovais kituose sambūriuose: ALT Clevelando skyriaus; V. Brazulis, Feliksas Mackus; Clevelando tautybių parko lie-

tuvių kultūrinio darželio komitete: Jonas Brazauskas, Justinas Misčikas; Lietuvių Salės Bendrovės; V. Brazulis, S. Lazdinis; Vilties spaudos ir radijo bendrovės; V. Brazulis, S. Lazdinis. Naujos kuopos valdybos, "atsijauninusios" trims naujais asmenimis, įvesdinimas įvyks narių mėtiniam susirinkime 1962 sausio 2 d. Kuopos pirmininkas Vytautas Brazulis pranešė, kad SLA Pildomoji Taryba, jos prezidento Povilo Dargio pavedimu, jį, Vytautą Brazulį, paskyrė Ohio valstybės SLA centriniu organizatoriumi, su teise sukviesti tos valstybės ribose veikiančių SLA kuopų veikėjų pasitarimus — konferencijas.

GINTARAS Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.
TELEFONAS: Virginia 3-1477

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7257

MES

Vytautas Širvydas

Jau 76-tą kartą savo gyvenime Vienybė linki savo skaitytojams, bendradarbiams ir visiems geros valios lietuviams linksmy Kalėdų! Sąlygos nevisada būdavo linksmos, bet Kalėdas vis šventėme tradicine prosenelių nuotaika - linksmi, su viltimi šviesesnių tautai dienų, vis linkėdami, kad sąmoningi lietuviai gyventų vienybėje, sutartina dirbtų tautos reikalams ir remtų savo spaudą. Tai gera programa! Laikykimės jos ir per šias Kalėdas ir per būsimus Naujus Metus!

Po 1863 m. sukilimo, Sibiro tremtyje gyvendamas, J. S. Dovydaitis baigė rašyti savo 1860 m. pradėtą apysaką Šiaurėniškis Senelis, kurioje Kūčias šitaip vaizdavo: "Sutemus suėjo visa šeimyna. Visi nusiprausė, išsitrinko galvas, apsilviko baltais marškiniais ir susėdo už stalo. Stalas buvo užtiestas balta staltiese, o po ja šieno truputis: atminti, kad išganytojas gimęs ant šieno gulėjo. Šeimininkė įnešė ant baltos lėkštės plotkų ir padėjo ties šeimininku. Advente visi išpažintį atliko, su Dievu susijungė. Šeimininkas, paėmęs plotką, lauzė ir dalino visiems, sakydamas: Duok, Dieve, kitų metų sveikiems sulaukti!" Čia buvo mūsų prosenelių dikensoninis Christmas Carol.

Rusams pirmiau, lietuviams vėliau kūręs, Paryžiūje miręs poetas Jurgis Baltrušaitis rašė:

Į Kalėdų žilą naktį aš žiūriu -
Daugel žemėn krinta žiburių,
Daug žvaigždynų aš matau:
Jų stebuklas, žemės kurmi - tau!

Kristaus gimtinėje yra jūra, pavadinta Negyvosios vardu. Ji vis ima, bet nieko neduoda. Ji visas upes sugeria, bet niekur gaivinančiu vandeniu neišsilieja. Todėl jos vanduo pasidarė sūrus ir nevaisingas. Negyvu galime pavadinti ir Lietuvą, kuris iš tėvų, tėvynės ir visuomenės vis ima, bet nieko neduoda. Kitus Kalėdoms pasveikindamas ir dovanomis apdalinamas, sąmoningas ir gyvas lietuvis tikrai nepamirs pasveikinti ir apdovanoti geriausį šiuo audringu metu tautos draugą - lietuvišką spaudą.

Baikime poeto Fausto Kiršos poemoje "Pieta" žodžiais:

Per amžius eina žemėj šventas garsas,
Kad meilė, žmogui atpirkta krauju,
Plasnos ir džiugins.....

VIENYBĖ, 1886, II, 10

Uzgime tas jaunas rasztelis wardu Wienibe tarpe lietuwninku, tejp kajp uztekejo tykra zwalgzde, kuri sawo szwiesa kitas perauksztis, ir wysa czesą wajkszczios keliu tejsybes ne-

sziodama ing namus Wienibe ir sutikima.

Su druta szyrdze, ir ne perlauzta wale stowosimes but inpedzejs giaro artojaus, kurys suldamas zagre in rankas, nesidajro, o stowojasi waga ligial ir tiesiog nuwest.

DEIMANTINIO FONDO RĖMĖJAI

B. Gramba	\$3.00
Ambridge, Pa.	
L. Kašiuba	3.00
Brooklyn 11, N. Y.	
A. Pakėnas	3.00
Amsterdam, N. Y.	
K. Senikas	3.00
Cleveland, Ohio	
A. Valinčius	1.00
New Britain, Conn.	

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Į praetis

Tavo sūnūs...

Garbė ant auksztibes Diewu! O ant žemės pakajus žmonėms geros wales. Linksmínasy szendien padraugej wasy, nes užgimė dėl mūsų mažulely ir Sūnus dėl mus duots... Diewas dydys, kunigajksztis pakajaus, Tėwas atejnanczio giwenimo (Iz. IV. 6.) Sūnus Diewo Tėwo nog amžiu, stojosy žmogum, idant mes sūnūs Adomo, stotume sunumy Diewo ir walditojejs Dangaus. Delto gi ir Rediste Wienibes Lietuwninku kury išsyduoda katalikiszko dwase, welije skajtitojems tykros lajmes Tam Jezuse.

Lietuvos Atstovas sveikina

Kalėdų šventės jau čia pat. Esame ir Naujųjų Metų išvakarėse.

Siemet, kaip ir seniau, lietuvių veiksniai, organizacijos, laikraštinkai, rašytojai ir pavieni asmens atsidėję dirbo Lietuvos reikalui. Toji veikla reiškėsi įvairiai. Kas kaip galėjo ir išmanė, gaivino ir stiprino Lietuvos prisikėlimo viltis. Buvo pakartotinai pabrėžtas ir sovietų praktikojamas neokolonializmas Tėvų Žemėje.

Vasario 16-tos proga JAV Kongrese ir Amerikos lietuvių minėjimuose tai atsispindėjo. Lietuvių tautos skriauda buvo kelta Jungtinių Tautų posėdžiuose ir lietuvių bei ne lietuvių spaudoje.

Didingoji dainų šventė Chicagoje irgi pasitarnavo mūsų tautos laisvės ilgesiui pabrėžti ir užgrūdinti mus siekime ją Tėvų Žemėje įgyvendinti. Visa tai daryta lietuvių tautos pozicijoms sustiprinti, Lietuvos vardui pagarsinti, žodžiu, didesnei Lietuvos garbei.

Švenčių proga reiškiau giliai nuoširdžią padėką visiems Amerikos lietuviams už vienklią, ar kitokią talką Lietuvos darbe.

Metų bėgyje, ypač švenčių proga, aš pats irgi patyriau iš savo tautiečių daug moralinės paramos.

Negaledamas asmeniškai kiekvienam padėkoti ir gaušingiems sveikintojams tuo

Lietuvos Atstovas Washingtone ir Ponia Kajeckienė.

pačiu atsilyginti, bent šiuo reiškiau giliai nuoširdžią padėką kiekvienam talkinėjui lietuviui ir darbo tarkininkui.

Švenčių proga sveikinu visus Amerikos lietuvius. Linkiu, kad Naujieji Metai būtų visiems visais atžvilgiais laimingesni. Tebūnie jie ir pavergtam lietuviui lengvesni

ir testipriną jo viltį Lietuvos tikrosios laisvės ir nepriklausomybės šviesesniu rytojumi.

Linkiu visiems ryžtingumo, kovingumo ir vienybės dvasios lietuviškame darbe!

J. KAJECKAS
Lietuvos Atstovas
Washingtone

Pabaltiečių atstovai Washingtone

Gruodžio 11 d., Willard viešbutyje, Washingtone, D. C., įvykusioje spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo apie 60 atstovų ir kurioje dr. P. Grigaitis išdalino dokumentuotą medžiagą apie bolševikų nusikaltimą prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją. Nuotraukoje - (antras iš kairės) dr. P. Grigaitis, dešinėje - ALT pirmininkas Leonardas Šimutis.

Aldos nuotrauka

Gruodžio 11 d. Washingtone įvyko Bendrojo pabaltiečių komiteto pasitarimas, kuriame dalyvavo Estų nacionalinio komiteto pirm. Julius Kangur, Amerikos latvių sąjungos pirmininkas prof. Peter P. Lejns ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Leonardas Šimutis ir sekr. dr. Pijus Grigaitis. Buvo pasirašytas visų trijų tautų komitetų bendras pareiškimas Valstybės Departamentui dėl Pabaltijo kraštų pavergimo, prašant JAV imtis žygių juos išlaisvinti.

Valstybės Departamente pabaltiečius priėmė valstybės sekretoriaus padėjėjas Europos reikalams pavaduotojas Richard H. Davis drauge su Pabaltijo skyriaus vedėju

R. W. Tims. Ilgokai pasikalbėta Pabaltijo kraštų laisvini mo reikalui ir įteiktas minėtas pareiškimas.

Diskutuojant pareiškimo turinį, Davis pastebėjo, kad JAV administracija tvirtai laikosi nusistatymo nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir nesirengia daryti šiuo klausimu jokių nuolaidų sovietams. Jisai nurodė ir prezidento Kennedy žodžius, liečiančius pavergtas tautas Rytų Europoje jo kalboje Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje ir ambasadoriaus Adlai Stevenson memorandumą apie sovietų kolonializmą, kuris tapo paskleistas tarp JT delegacijų. Bendras

Pabaltiečių Komitetas nutare pasiūstį ambasadoriui A. Stevensonui padėkos laišką.

Po to, Willard viešbutyje įvyko spaudos konferencija. Dalyvavo apie 60 atstovų. Jiems buvo išdalintas ir perskaitytas bendras pabaltiečių pareiškimas.

Šia proga dr. P. Grigaitis išdalino spaudos atstovams atsivežtą dokumentuotą medžiagą ir Kongreso specialaus komiteto patikrintą apie bolševikų nusikaltimą prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Spaudos atstovų tarpe dalyvavo ir Ghanos spaudos atstovas, kuriam bolševikų įvykdyti nusikaltimai prieš Pabaltijį nebuvo žinomi. Jis labai susidomėjo faktais.

TARPTAUTINĖ PADĖTIS IR PAVERGTIEJI

(Š DR. A. TRIMAKO, PET POLITINĖS KOMISIJS PIRMININKO KALBOS, PAVERGTŲ EUROPOS TAUTŲ POSĖDYJE)

Šių dienų pasaulio reikalai žymia dalimi yra Vakarų nepakankamo ryžto laisvei ginti išdava, o taip pat sovietų pastangų sukelti daugiau baimės padarinius. Maskva tikrai yra pastūmėjusi Vakarus laikyti didesnio atsargumo užsienio politikoje. Tačiau, jei Vakarai būtų labiau panaudoję laisvės jėgas, jie būtų sustiprinę savo pozicijas Rytų — Vakarų rungtynėse.

REIKALAI NEKOKIE

Nepaisant sovietų naujų politinių manevrų, Maskvos reikalai nėra tokie skaidrūs, kaip sovietų spauda juos vaizduoja. Komunistų partijos tariamas kongresas, įvykęs spalio mėn. Maskvoje, nedavė lauktų rezultatų. Chruščevas, be abejo, darė visa, kad minėtas sąskrydis vyktų pagal visus tradicinius Stalino metodus. Pirmiausia jis smogė opozicijai. Šimtai komunistų pareigūnų buvo atleisti iš pareigų ir bent 48 regionaliniai komunistų partijos sekretoriai pavaryti. Šios aukos Kremliaus bosas buvo reikalingas savo svoriui užsienyje ir pačioje Sovietų Sąjungoje pakelti, o taip pat taip vadina „komunistų partijos vidaus demokratijai“ išryškinti.

Toji „demokratija“ yra ne kas kitas, kaip Chruščevo žmonių susodinimas į vadovaujamas vietas. Vorosilovo ir Molotovo pažeminimas kongreso metu turėjo tam pačiam tikslui patarnauti ir pagąsdinti kompartijos vadeivas akčiai vykdyti Chruščevo įsakymus.

Yra taip pat žinių, kad Mao Tse-tungas gyvena panašiomis ambicijomis ir siekia pa-

sidaryti komunistinio bloko valdovų. Raudonasis pasaulis tuo būdu praranda savo vienybę ir virsta dvigalviu kūnu su vienas antrą plankančiais liežuviais. Maskva ir Pekinas, be abejo, neigia, kad kas juos skirtų ir tebetvirtina esą vieningi.

Iš tikrųjų tačiau tarp sovietų ir kinų yra ideologinių ir taktinių skirtingumų, o taip pat aiškios varžytynės tarp Chruščevo ir Mao Tse-tungo dėl vadovavimo komunistiniam pasauliui. Visa tai nestiprina komunistinių gretų.

Nesutarimai kyla ir dėl skirtingų ūkinio abiejų kraštų interesų. Jie veikia taip Pekino, taip ir Maskvos politiką ir šioji pradeda vis labiau išsiskirti. Prie to prisideda skirtingi rasiniai ir valstybiniai interesai, kurie, nepaisant Markso ir Lenino reikalavimų laikytis vieningumo, skaldo komunistines jėgas.

Kremliaus perdėm savimi pasitikis bosas manė, kad kinų ūkiniai sunkumai privers juos nusilenkti Chruščevo vienašališkam nutarimui išmesti Albaniją iš „komunistinio raju.“ Tačiau nei Mao Tse-tungas nei Chu En — lainenušleido Maskvai, bet dargi pradėjo įkyriau ryškinti savo ideologinius skirtingumus ir reikalauti pirmenybių raudonajam pasauliui vadovauti. Kinams pagąsdinti, o taip pat parodyti savo imperijos galinumą ir pranašumą, Chruščevas, nelaukdamas kongreso pabaigos, išsprogdino savo pasibaisėjimą keliančias bombas.

Neperdėdami šių kinų — sovietų nesutarimų reikšmės ir nedarydami skubių išvadų, turime visgi pripažinti, kad

Per metines šventes labiau nei kada mintinis nuklystame į brangiąją Lietuvą, prisimindami savo artimuosius ir pažįstamus. Čia vilniečių veikėjų būrelis priešakyje su buv. Vytauto Didžiojo Gimnazijos direktoriumi Marcelinu Šikšniu, kai juos pereiną vasarą aplankė Salomėja Narkėliūnaitė.

Jie įnešė nesantaikos dargi į Prancūzijos, Italijos, Indijos ir net Amerikos komunistų tarpą. Jei Indijos komunistai dar dalimi palaiko rusiškuosius komunistus, tai vien dėl to, kad Kinijos karo pajėgos veržiasi į Indiją. Nepalankios Maskvai nuotaikos vyrauja ir Japonijos, Burmos, Kambodijos ir kitų kraštų komunistų tarpe.

Be to, Belgijos, Naujosios Zelandijos, Australijos, Vietnamo, Korėjos, Indonezijos, Siamo ir Malajų komunistų partijos pasveikino Albanijos komunistų partiją jos 20-čio progą, tuo pat išleidamos prieš Maskvą, kuri pasmerkė albanų komunistus. Savaime suprantama, kad visa tai skaldo komunistus, o Sovietų Sąjungos diplomatinę santykių su Albanija nutraukimas komunistinę įtampą dar padidino.

VAKARŲ POZICIJOS

Vakarai, nežiūrint šių komunistų sunkumų, vis tebeabejoja, ar pasinaudoti jais ir pareikalauti, kad pavergtosioms Europos tautoms būtų grąžinta jų apsisprendimo teisė. Yra dargi tendencijos elgtis kaip galima atsargiau, kad nebūtų Chruščevui sudaryta naujų sunkumų. Pats JAV prezidentas per savo pasikalbėjimą su „Izvestijų“ redaktorium Adžubei, laikėsi ypatingai atsargiai ir stengėsi nesuerzinti, kaip jis vadino, „sovietų veterano“, t. y. rusų tautos.

Prezidentas betgi galėjo suminėti, kad tas pats sovietų veteranas pažemino ir pavergė kolonialiniam režimui ir išnaudojimui 100 milijonų Rytų Europos žmonių. Tuo „sovietų veteranas“ padarė tarptautinį nusikaltimą, kurį jis turėtų nedelsdamas atitaisyti. „Rytų Europos gyventojai,“ kaip prezidentas tu pat pasikalbėjimo metu pažymėjo, „neturi laisvės pasirinkti“ santvarkos, kokios jie norėtų. Šioji teisė mūsų tautoms priklauso ir apie ją prezidentas buvo savo kalboje, pasakytas JT gen. asamblėjoje, užsiminęs.

Valstybės sekretorius Dean Rusk latvių tautinės šventės progą patikino amerikiečių „paramą latvių tautos teisėtam laisvės ir laisvo apsisprendimo teisės reikalavimui“. Kiek vėliau Adlai Stevenson, JAV atstovas Jungtinėje Tautose, savo lapkričio 25 d. laiške, pasiūstame gen. asamblėjos pirmininkui, pa-

Senoji ir naujoji emigracija

S. Meskellis

Tęsinys

Jei iš Lietuvos būtų būvę prieš karą atsijusi čion keli šimtai taurių lietuvių tai jie esą būtų sucementavę lietuvių kolonijas... Žinoma, gal ir būtų sucementavę, jei nebūtų ligi šiol patys nutautėję. Gal ir prof. Pakštas jau nebūtų siūlęs savo Dausuvos po to, kai paaiškėjo, kiek liko tų „tauriųjų“ atvykusių, kurie

kartojo, kad „pavergtosioms tautoms priklauso tos pat teisės, kaip Afrikos, Azijos ar Amerikos tautoms“.

Mūsų tautos nekantriai laukia, kad šie puikūs ir prasmingi pareiškimai būtų nedelsiant įgyvendinti ir jų teisės joms grąžintos. JAV ir kitos Vakarų valstybės nekartą yra žadėjusios savo paramą pavergtosioms Europos tautoms jų kovoje už laisvę.

LAIKAS VEIKTI

Dabar yra puikusia progą, pasinaudojus destalinizacijos eiga ir komunistų bloko sunkumais, iškelti Stalino ir jo įpėdinių padarytus Rytų Europoje nusikaltimus ir pareikalauti jų atitaisymo. Pernelyg jau ilgai buvo leidžiama Sovietų Sąjungai drumsti tautų santykius ir kelti krizę pokrižės Berlyne, Vokietijoje, Korėjoje, Vietname, Laos, Kuboje ir kitur, pavergiant ir išnaudojant vis naujus kraštus. Yra tad pats laikas, kad Vakarų demokratijos atsisakytų savo defenzyvinės laikysenos ir perėtų į konstruktyvią laisvės politiką.

„Pareikalavus kolonializmo panaikinimo visuotiniu mastu, būtų lengviau“, kaip Kanados premjeras John Diefenbaker lapkričio 23 d. pareiškė, „Vakarams pereiti į dinamišką ofenzyvinę politiką ir sustabdyti komunistinę agresiją bei ekspansiją“.

Neabejotinai, griežtesnė Vakarų politika pakeltų jų pačių prestižą ir pavergtųjų tautų pasitikėjimą. Toks posūkis tolygiai padėtų sutvarkyti daugelį neišspręstų Europos ir kitų kontinentų reikalų ir laiduotų taiką ilgesniam laikui.

Lietuvių kolonijas cementuoja.

Atrodo, be reikalo būkštaujama, kad visuomenės vadai ir veikėjai „užakcentavo“ mūsų čia buvimo laikinumą — reikalą visiems grįžti, tuo būdu sutrukdydami Jungtis į „integralinę masę“. Atsižvelgiant į nutautėjimo per tokį trumpą laiką didumą, tas laikinumo pabrėžimas, matyt, buvo per silpnas ir pavėluotas. Kai „dypukai“ įsigyja pilietybę, pakeičia pavardes, užaugina lietuviškai nekalbančius vaikus, vėliau ir patys, angliškai pramokę, nuostoja savąją kalbą vartoti — jau čia nebe Lietuvos kolonija, bet amerikinė, nors dar šviežia masė. Tai jau ne ta „idealioji medžiaga lietuviškai kolonijai sudaryti“. Aišku, iš tos masės jų prievarta niekas neištrauks ir į Lietuvą negabens. Dėl to nereikėtų baimintis.

Toliau: senosios emigracijos negalima lyginti su dabartinių pabėgėlių nei žmonių nei aplinkybių atžvilgiu. Seniau čia atbėgdavo ne tik krūtai ir negausūs veikėjai, bet daugiausia gausių šeimų perteklius, neišsitenkęs ant mažo tėviškės sklypelio ir šiaip žmonės, jėškias geresnio ir sotesnio gyvenimo. Anot dainos: „išėjau vandrovot, sau laimės pajieškot“. Šie žmonės atvyko į Ameriką savo valia visiškai (nuolatiniam) apsigyvenimui, atsisakė Lietuvos, — gyvenamos vietos, duonos ir darbo šaltinio. Dabartiniai bėgliai atvyko čia iš tėvynės išvyti (kad ir netiesioginiai). Vargu, ar kuris jų dar prieš karą pagalvojo apie galimybes patekti į šį kraštą ar kurį kitą. Kiek žinau, jie visi tik troško sulaukti karo pabaigos kur nors ramesniame kampelyje (pvz., kur nors prie Šveicarijos pasienio) ir grįžti namo.

Bus daugiau

Vyt. Mikūnas, chikagietis, yra parengęs monografiją apie Pilviškius.

MOTERŲ VIENYBĖ

Kalėdų švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus ir linki laimės Naujuose 1962 Metuose.

Jonas Krunklys

sveikina Vienybės skaitytojus ir rėmėjus Kalėdų proga ir linki laimingų Naujųjų 1962 Metų.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Hyland
WINES and LIQUORS
Store, Inc.

256 JAMAICA AVE. WE DELIVER
RET. HENDRIX & VAN SICLEN PHONE A Polegate 7-9604
BROOKLYN 7, N. Y. P. Ikalowych

ŠEROJI DALIA

NELĖ MAZALAITĖ

— Matai, reikėjo pridaryti bereikalingo darbo! — piktai pasakė Adomas Agaras, žiurėdamas pro virtuvės langą.

Jam neatsibara niekas, nes jis buvo vienas visame bute, jis ką tikta buvo grįžęs iš stoties, palydėjęs žmoną su Kalėdų dovanomis, kad ji pasiviešėtų pas dukterį. Jis kalbėjo į snaiges, kurios keletą valandų buvo kritusios į gatves tingiai ir nenoromis, tarsi žiema išvarė jas bent kūčių vakarą, parodyti žemei, kad ji nebuvo pritrūkusi sniego išteklių. Dabar gi nustojo sniginėti, tačiau netirpo ir reikėjo skubiai nušluoti šaligatvį, kad neišsimanytų dar ir pa-

šalti, ir nereikėtų paskiau barstyti druskos ar kasti su kastuvu.

Agaras pasiėmė šluotą ir išėjo į kiemą — pirmiausia jis prasišlavė vidurį, taką, neskubėdamas, švilpiniaudamas, ir ūmai pajuto, kad šypsosi. Jo nuotaika buvo labai puiki, tarsi kokią gražią šelmystę iškrėtus: jis visai neapyko, kad prisiėjo šluoti, kur čia, jam stačiai patiko. Šiaip gi nebūtų buvę progos atsargiai ir dailiai pabraukti per kiemo žoles, lyg paglostyti, ir pasižvalgyti, kad jo medeliai kiekvienas nešėsi ant galvos sniego kupetą, kaip kailinę kepurę.

Aktorius J. Daubėnas skaito iš J. Girniaus knygos "Tauta ir tautinė ištikimybė". Dešinėje - Paulius Jurkus, pravedęs diskusijas L. F. Bičiulių diskusijų metu Festival Restorane, New Yorke, gruodžio 16 d.

Vyt. Mazelio nuotrauka

Jis švilpavo vis linksmiau, nes dabar jis galėjo sau prisipažinti, jog jis buvo apgavęs ir pačią, sakydamas, kad jis negali važiuoti dėl to, kad jam strėnos skauda. Jeigu ji matytų, kaip jis lankstosi dabar! Žinoma, jis mielai susitiktų dukrą, ir pažastų su jos vaikais, bet geriau jie visi būtų susirengę čia atvažiuoti, o ne jis keltų kojas iš namų porai dienų.

Jis atsitiesė ir apsižvalgė, atsisukęs, namelį; dailus! Du viršutiniai augštai neša pelną, kaip vaisių nuo obels viršūnės, kas mėnesį nusikini pinigą. Tai jo amžiaus uždėtis, šitas namas, tai jo užaugintas, tarsi vaikas — ne, geriau nesitraukti toli, tiek toli, kad negalėtum vakare grįžti ir matyti, jog jis tebestovi, kur jį palikai išeidamas. Agaras atsiminė, jog, kažkodėl, nė žmonai nėra pasisakęs, kad visada junta nerimą ir baimę, kai tikta išeina iš namų; kad kas neatsitiktų. Rodos, namą gali kas nors, kaip grybą radęs, nupjauti ir nusinešti. Bet tikta tada, jeigu jis nemato.

Jis šlavinėjo tolyn savo taką, arčiau į vartelius, ir jautėsi, kad jie abu yra saugūs drauge, ir namas ir jis pats. Tikta viena vieta jam atrodė neapginta, tarsi nuogas kūnas, pačiame didžiausiame speige, tai mintis, jog gali kilti karas. Bombos. Ugnis. Kaip gali žmonės išdrįsti kelti karus? Nebent pradeda tokie, kurie neturi patys namų ir jiems nieko negaila, tikta tokie gali norėti suardyti kitų lizdą, sunkiai uždirbtą turimą. Kaip reiktų padaryti, kad žmonės

ARGI IŠĖJAI, KAD NEGRĮŽTUM...

Miela Ponia Tysliavienė,
Reiškiu gilią užuojautą Jums ir sūnui Juozui netekus vyro ir tėvo.

Kartu sveikinu, kad nesustojo plakusi antroji Juozo Tysliavos širdis - VIENYBĖ. Vietoj platesnio žodžio skiriu velloniui šluos kelis posmus:

Argi išėjai, kad negrįžtum
Keturvėjinių vėjų Sūnau!
Ar išklydai ieškoti jaunystės
Prie tėviškės kelio plataus?

Nedvejok, likai jaunas ir gyvas
Nemiršančia savo dvasia.
Tavo dainos — nesenkantys syvas
Maitins mūs kartas ten ir čia.

Ten... Kur žygį dėl laisvės pradėjai
Ant liauno peties su ginklu,
Ir čia, kaip žibinto nešėjas,
Tarp užjūrio brolių sąvų.

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

niekuomet nesipyktų taip labai, jog net karus pradėtų?

Jis jau buvo už vartelių ir šlavė vis smarkiau, nes savo viduje taipgi dirbo, jis svarstė ir sprendė, kur yra tas išminties šaltinis, kad visi taptų protingi, kaip reiktų sutvarkyti didžiuosius žemės ponus, kad jie liautųsi ieškoję priekabių ir leistų ramiai gyventi paprastam žmogui, kuris niekam nestoja skersai kelio.

Jis priešė savo šaligatvio ribą, ir numušė šluotą į tvorelės žiogrius, ir sustojo, kandžiodamas lūpas.

— Paršas! — tarė jis, ir žiūrėjo į skylę tvoroje, — čia, kaip du išmušti dantys, buvo dviejų žiogrelių tarpas, ir kasdieną, o kartais kelis kartus dienoje, jis būdavo ištiktas stabo. Ir išnauso išgyveno tą bjaurų įvykį, kada kaimynas Jokūbas stuktėlėjo automobiliaus kampu ir ištrenkė juos. — "Atsiprašau, kaimyne", — pasakė jis, šernas toks nematytas", — "atsilyginsiu už nuostolį." — "Atsilyginsi!" — buvo sušukęs Adomas Agaras aną dieną, — "koks čia atsilyginimas gali būti — tučtuojau, kad būtų man prikalta, taip, kaip buvo." — "Ką, kaimyne, juokus kreti — dabar skubu į darbą — ir lentelių gi reikia..." "Tučtuojau, o ne, tai" — Agaras neatsimena,

Dviejų lietuvių nuotykių Šiaurės Karelijoje

V. KAMINSKO piešiniai

JUOZAS POŽERA

Paketę kirvį susingau. Virš pušų karūnų prašvilpe didžiulis paukštis ir nuplasnojo tolyn. Dabar einu atsargiai, aplenkdamas sniego lopinius, kurie pasiutusiai traška po kojomis, neleidžia įsiklausyti. Priekyje — nedidelė, pušimis apaugusi kalvelė. Ji jau visai nusimetusi žiemos skrandį. Per pilkas, minkštas samanas gali sėlinti it katę.

Lap, lap, lap... kažkur priekyje sulapsėjo. Suprantu kurtinys atskrido. Tai jis, tupdamas medin, savo galingais sparnais šitaip lapsi, kad tykiame ore ir už kelių šimtų metrų išgirsi.

Dabar einu visai pamažėle. Žengiu kelis žingsnius ir vėl glaudžiuosi prie pušies kamieno, vėl ištempiu ausis. Staiga matau didelį, tamsų paukštį atsiplėšę nuo pušies ir skrenda tiesiog į mane. Pusiaukelėje pasuko, švystelėjo ant padžiuvusios šakos, prilipo, sustingo. Sustingau ir aš. Kurtinys parymojo akimirka, pasi-

klausė, apsidairė. Paskui pabėgė, nutipeno iki šakos galo, sugrįžo atgal.

Kažkur toli nuskardėjo šūvis, ir jo aidas atsirto į „mano“ kalvelę. Aš pasiunčiau ton pusėn nuoširdžiausius prakeikimus, bet, pasirodo, be reikalo: „manasis“ kurtinys tebetupėjo ir... ramiausiai snapu laužė pušų spyglius. Maitinosi. Nekrusteldamas laukiau, kada jis ims „grajyti“. Tačiau jis nė nesiruošė. Kažkur šone nutūpė dar vienas: aiškiai girdėjosi, kaip braškėdamas lūžinėjo pušies šakelės, kaip paukštis galingai plakė sparnais. Slinko minutės, bet nė vienas „nepadavė balso“. Saulė visai nusileido. Ilgiau laukti nederėjo: jei nepradėjo giesmės iki tol, tai naktį tikrai nepradės. Skaudancia širdimi, apmaudo graužiamas atsargiai traukiausi atgal, kad tik neišbaidyčiau, nenugąsdinčiau. O ryte jie niekur nedings, ne ką veiks užgiedos.

Prie trobelės jau linksmi spragsėjo laužas. Dar iš tolo mane pamatęs, Vacys ėmė šaukti:

— Žiūrėk! Tik tu pažiūrėk!

Rydamas nepiktą pavydą, žiūrėjau į didingą, gražų paukštį. Kiek atspalvių tamsiose plunksnose! Kokie nagai, koks snapas! Po laiminga žvaigždė Vacys gimęs.

— Pats užskrido, — dar vis negalėdamas nurimti, kelintą kartą pasakojo jis. — Aš einu, klausausi, o staiga: šlumšt, kur buvęs nebuvęs, ir nutūpė gretimose pušyje. Aš jam ir dėjau.

Nieko. Ryte atsigriebsime ir mes, — ramino mane Vasilis. — Kurtinių daug. Tuokvietė neišbaidyta. Su giesme nuimsime. Kur kas įdomiau.

Naktį nemiegojau. Akyse tavaravo juodas paukštis su žalsvo atspindžio plunksnų vainiku aplink kaklą. Kas pusvalandis bėgau

VIENYBĖ, 1961 m. gruodžio 22 d.

Vyt. Maželio nuotrauka

ką jis buvo pagalvojęs, sakdamas, "o jei ne?" — bet tai skambėjo labai grasinamai, ir tada tas, veršio koja, Jokūbas, užpyko. — "Šia, sakyk, kiek kaštuoja ir eik į pėklą — aš neturiu kada..." "Taigi, jis neturėjo kada, šeši mėnesiai, ne, aštuoni praėjo, o skriauda ta pati tebėra.

Agaras pasižiūrėjo į skylę tvoroje ir nuėjo į vidų, skubiai ir piktas — niekuomet gyvenime, nė dėl didesnių nuostolių nebuvo buvęs taip užrūstintas, kaip šituo atveju. Jis negalėjo suprasti, kaip jo žmona sugebėjo nepykėti — ji juokėsi, net į šonus išsiremęs, ji grasino, kad vieną kartą ji pati prikals lenteles, juk jos nė nebuvo sulūžusios, tiktai iškrito. Ir jis turėjo prisaikdinti ją, kad ji neišdrįstų, — niekas kitas, tiktai tas, kas padarė plyšį, turi ir užtaisyti, — akis už akį, dantis už dantį. Jis palauks, nors iki pasaulio galo!

Jis vis tebebuvo įtužęs net ir kambaryje, kai nusivalkstė ir pradėjo ruošti užkąsti. Tik dar nebuvo buvę, kad taip ilgai tęstųsi apmaudas — jam patiko, nėra ko gintis, jam buvo kaip stiklas

karčiosios, laikas nuo laiko paužti savo viduje ir prasiveržti žodžiais, tačiau trumpai. Gi dabar jis buvo vienas, niekas neišblaškė kalba ar naujais reikalais. Jis pagailo, kad išleido žmoną, arba net, kad ir pats neišvažiavo, jeigu taip jis visas šventes kamuosis, neatsikratydamas, kaip danties skaudėjimo tos minties apie tvorą. Tačiau jis negalėjo negalvoti! Rodos, buvo įvažiavęs Jokūbas į patį jo širdį ir ten skylę išlaužęs.

Šniurkšdamas gėrė Adomas Agaras kavą iki viduje apšilo, ir taipgi ėmė maloniai kaitinti kojas ir visas kūnas, suėmė toks tingumas, jis pasiražė saldžiai, kaip katinas prieš ugnį, ir čia prie stalo užsnudo.

O prikėlė laikrodis — mušė garsiai ir ilgai, Agarui pasirodė, kad sugedo, nes skambėjo ir skambėjo nesustodamas, lyg mušė už kelis atsilikusius metus — pagalvojo jis visiškai išsiblaivindamas iš snaudulio. Ir pagaliau atsuko į sieną ir pamatė šviečiančias rodykles: abi stovėjo ties dvylikta.

Pukelta į 9 psl.

iš namelio: ar tik neaušta. Lygiai antrą valandą pažadinau draugus. Paskubomis sušildėme vidurius verdančia stipria arbata ir pasipylėme į skirtingas puses vakarykščių takais.

Prieblandoje baltame sniege ryškiai juodavo mano palikti pėdsakai, pušų kamienuose blausiai bolavo užkirtimai. Štai ir pilkomis samanomis užsiklojusi aikštelė... Štai pušis, prie kurios prarymojau vakarykštį saulėlydį. Įsiklausiau. Taiga miegojo. Jokio garso, jokio krebždesio. Laikrodis, rodos, taip pat užmigo, sustojo; jo rodyklės sustingo. Pakėliau laikrodį prie ausies.

— Tek... Tek... Tek... — Bet juk tai ne laikrodžio žingsniai! Tai kurtinio giesmė! Nutilo... Ne. Vėl tekna. O štai ir „malti“ pradėjo. Pralaidžiu kelias giesmes, mintyse apskaičiuodamas, kiek sušpėsiu sukurti žingsnių „malimo“ metu. Keturis, o gal ir penkis. Bet ne! Geriau darysiu trejeta žuolių. Šitai bus tikriau.

Išgirdęs naują šnypštimą, lvg spyruoklės pamėtėtas atsiplėšiau nuo pušies ir, rankoje laikydamas užtaisytą šautuvą, maktelėjau tris žingsnius paukščio pusėn. Tik spėjau susigūžti, ir „malimas“ nutrūko. Vėl — tek, tek, vėl — „malimas“, vėl — pasalūniški žuoliai. Kiekvienas raumenėlis dreba nuo nepakeliamos įtampos, prakaitas žliaugte žliaugia. Laiko sąvoka išnyko. Rodos, jau visą amžių aš kartoju šiuos pratimus... Ir dabar, kai nuo tos nakties prabėgo nemaža laiko, aš viską atmenu, viską — iki mažiausios smulkmenėlės. Kurtinio giesmė kažkur visai šalia, kažkur beveik virš mano galvos. Priekyje — plačiašakė eglaitė. Reikia ją apėiti. Ji dengia paukštį nuo mano karščiuojančių akių. Du žingsniai dešinėn, ir aš atsiduriu prieš augalotą pušį. Kurtinys čia. Iš pušies vainiko pilasi jo giesmė. Tačiau paukščio aš nematau. Giesmė seka giesmę, o jo — nėra. Stoviu sustingęs. Nutirpo kojos. maudžia strėnas, laužia pamentes, bet nejudu. Ir staiga:

Lap, lap, lap...

Nuskrido. Tesuspėjau išvysti galingus, plačiai išskleistus sparnus. Norisi pačiam save suėsti. Bet juk aš nė nekrepštelėjau, po kojomis net samanėlės nesušiureno. Tad ko gi jis pasibaidė?

Netekus Juozo Tysliavos

Lapkričio 20 d. atėjo Sandara (Vienybės tą savaitę nesulaukiau). Skaitau apžvalgos pirmąją antraštę: "NETEKOME JUOZO TYSLIAVOS". Skubiai padedu laikraštį ir neramia širdimi spėlioju: kas gi čia tokio su Tysliava galėjo atsitikt? Kodėl čia sakoma, kad Jo netekome? Argi Tysliava būtų galėjęs pasitraukt — palikt Vienybę ir kur nors išvažiuot? Pamanyt, kad Juozas Tysliava būtų miręs, visai negalėjau, nes aš Juozą, kažin kodėl vis laikiau dar labai jaunu žmogui. Kai įskaičiau, kad Juozas Tysliava mirė lapkričio 11 d., sulaukęs 59 metų amžiaus, tiek nusiminiau ir susijaudinau, kad dar ir iki šios dienos negaliu atsipeikėti ir neįstengiu įsivaizduoti, kad Juozo Tysliavos jau nėra gyvųjų tarpe.

Tik dabar pilnai suprantu, ką žmogui padaro sunkios sąlygos. Man, keletą metų buvusiam laikraščio Vienybės biznio vedėju, labai gerai žinoma, kokia sunki našta leisti ir redaguoti lietuvišką laikraštį, kokio reikia rašto ir biznio genijaus bei sveikatos milžino, kad per tiek metų, viską galėtum ištesėti.

Tysliava išlaikė mums Vienybę gyvą, bet ji be laiko jį nužudė. O, kaip skaudu netekus redaktoriaus, žurnalisto ir poeto! Vienybė gal dar ir gyvuos, bet kas Tave, Juozai, pakeis? Kas parašys, deimantais nusagstytą kolumną DABAR? Vienybėje kolumnos DABAR jau niekada nematyvime. O kad ir būtų, tai ji nebūt tokia, kokia buvo Tavo, Juozai.

Tu, Juozai, man ir daugeliui kitų nemirėi ir niekadoms nemirsi! Tave prisiminsime, kol gyvi būsime, nes Tu buvai to mūsų gyvenimo dalimi.

A. M. AUGŪNAS

"Geros Valios" kūrinių autorė Nelė Mazalaitė (antra iš dešinės), kai skiriamas 1957 m. literatūros premija, bendrai posėdžiavo Liet. Rašytojų Draugijos valdyba ir premijos komisija. Tai buvo 1958 m. rudenį. Vienybės namuose. Nuotraukoje (iš k. į d.): Paulius Jurkus, Algirdas Landsbergis, Kotryna Grigaitytė-Graudušienė, Juozas Brazaitis, Nelė Mazalaitė, T. Leonardas Andriekus, OFM, (antroje eilėje) stovi Leonardas Žitkus, Pranas Naujokaitis (dabartinis L. R. S-gos pirm.), Juozas Tysliava (buves pirm.), Stepas Zobarskas ir dr. Vincas Macūnas.

VALEŠKOS MENO STUDIJA

Valeškos Meno Studija pasirašė sutartį su Victor Gruen, Associated architektų firma iš Beverly Hills, atlikti per 2,000 kv. pėdų mozaikai naujai statomam Randhurst Shopping Center.

Šiuo metu studija vykdo vitražus naujai pastatytai Sv. Attractos bažnyčiai Ciceroy. Skaldyto stiklo langai yra padaryti pagal Dalios Mackuvienės piešinius, o vitražai at-

Suku šonan, ten, kur vakare girdėjau atskridusį antrą paukštį. Viskas kartoja: apytamsyje paukščio nematau, o jis, sugiedojęs viršum mano galvos dar keleta giesmiu, nuskrenda.

Bėjėgiškai nusviro rankos, iš krūtinės išsiveržė atodūsis, šis atodūsis ir atskleidė man viską.

Kaip aš apie tai nepagalvojau! Pats tiesiog akmeniu pavirstu, prisilinęs prie paukščio, o srbtūvė — atdara. Paryčio šaltyje kvapas iš burnos kamuoliais verčiasi, kyła aukštyn. O kurtinys akylas paukštis.

Patyliukais slenku minkštomis samanomis, glaudausi prie stiklinių pušų, klausausi.

Tolumoje tekna.

Metuos ton pusėn ir po kelių minučių aiškiai girdžiu kiekvieną paukščio giesmės skiemenį.

O miške jau ištirpo prieblandos likučiai. Pačios pušų viršūnelės jau maudosi saulėtekio purpure.

Vieta paranki: samanomis apsiklostę uolienos, apyretes pušys, jaunos, vėjų atneštos ir pasėtos eglaitės. Dabar slenku pasistatęs puspalkčio apykaklę, susigūžęs, įsikniaubęs į šiurkštų atlapą, kuris sugeria kvapą ir rasoja.

Paukštį pamačiau ne iš karto. Kelis sykius kėliau šautuvą, tačiau, bet tai, pasirodo, buvo tanki pušies šakų pynė. O jis tupėjo žemiau. Nuleidęs sparnus, beveik statmenai pakėlęs ir išskleidęs uodegą, smulkiais, nervingais žingsniais tipeno nuo vienos prie kitos šakos galo ir kimiu, aistros kupinu balsu traukė „meilės giesmę". Paukštį buvo apvaldžiusi pašėlusis ekstazė. Jis užversdavo galvą, plunksnos ant jo kaklo pasišiaušdavo, ir su kiekvienu išsiveržiančiu balsu visą galingą jo kūną prabėgdavo konvulsijos. Vienos, kaip man pasirodė, ypač aistringos giesmės metu, paukštis ėmė sukintis vietoje, tarytum snapu siekdamas įsisegti į uodegos plunksnas. Atsitokėjęs pakėliau šautuvą...

Bus daugiau

**LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1962 METŲ**

JUOZAS GARŠVA

United Industrial Banko Viceprezidento Juozo Garšvos asmens nuotrauka reiškia mūsų asmenišką dėmesį kiekvieno depozitoriaus reikalams.

John A. Pauley, Sekr.-iždininkas

UNITED INDUSTRIAL BANK

217 South Fourth Street

Brooklyn 11., N.Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Gera Valia

Atkelta iš 7 psl.

NELĖ MAZALAITĖ

"Ar nesakiau, kad pramiegosi Bernelių Mišias" — jis pajuto savyje žmonos balsą, ir susigėdo, kad buvo jai pažadėjęs nueiti bažnyčion, tikrai nepraleisti laiko, ir štai, koks apsileidimas. Jis taip pyko ant savęs, kad neturėjo sau nė žodžio, kuris būtų tinkamai išbaręs — jis tik drypsojo vietoje, nejudėdamas, ir niršo tylomis. Ir nepatogu atrodė keltis degti žiburį ar eiti miegoti lovon, viskas atrodė išsisukę iš savo gražtų.

— Ką aš kaltas, kad taip stipriai užmigau, — tarė jis garsiai, lyg jį galėjo užgirsti žmona, bet jis žinojo, kad tai ramina pats save. Jis pakilo ir buvo beeinąs prie durų paspausti elektros mygtuką, bet pasisuko į langą: jam pasirodė, kad kažkas mėgina pašviesti į stiklą.

Jis bus apsiriekęs — tarė priėjęs prie lango: lauke buvo neišmatuojamai tamsu. Visur, ir jo paties kieme ir, kiek tik užmatė, kas nors atsitiko su elektra? Jam tiktai iš užsimiegojimo turėjo pasivaidentti, kad lyg švysterėjo. Nieko. Keista, net miesto šviesų atšvaito, kuris kas naktis kabo, kaip gaisro debesys ant dangaus, ir to dabar nebuvo. Staiga jam pasidarė nejauku — lyg jis vienas buvo uždarytas naktyje, kaip kokioje dėžėje — tokio jausmo jis nebuvo patyręs per visus savo šešias dešimtis metų.

Ką nors reikėjo veikti, kad nusikratytų tą baimės nuotaiką, bet jis tiktai stovėjo ir žiopsojo pro langą. Jam net nebeatrodė, kad tai langas, nes tamsa stikle buvo tokia pat, kaip ir sienoje, bet, — tarė jis sau piktai, — argi aš nepažįstu savo virtuvės lango! Ir ūmai — vėl švystelėjo! Ne, nepasakysi, kad tai šviesa, tai tiktai jis, Adomas Agaras žino širdies gilumoje, kad TURETŲ BŪTI šviesa, bet jos nėra, tarytum ji bėga, o ją kas nors traukia atgal.

— Kas čia dedasi su naktimi? — pasako jis vėl garsiai ir tyliai sako: — Ir su manim... nes jam darosi vis neramiau, jis norėtų užsimerkti, bet žiūri neatsitraukdamas į tamsą. Ir dabar jau norėtų, kad tematyty tiktai tamsą, bet, štai junta, kad jo akys, kaip ašmenys perkerta ją, ir jis pamato —

— Angelas! — sušunka jis persiganęs ir nori prikristi prie aslos, kad galėtų pasislėpti, tačiau žiūri. Tikrai, angelas, — stovi, ką ten stovi — jis plaukia debesyse, na, ir ne debesys — stačiai dangus ir tiek. Taigi, jis plaukinėja, ant vietos, o už jo begalinės eilės angelų ir visi už vienas kitą šviesesni, jau tiktai vieną paleidus į naktį, pasidarytų saulėta, kaip vidurvasarį. Tačiau aplinkui vistiek tamsu — mato Agaras, ir stebisi kodėl? Ir ne jis vienas nustebęs — jis mato, kad visa dangiškoji kariuomenė susirūpinusi, visi jie žiūri į pirmąjį angelą — jie moja jam savo trimitais, kanklėmis ir vamzdžiais, kad jis žengtų, kad jie galėtų keliauti paskui jį.

Kodėl jie negali aplenkėti jo? — nekantariai galvoja Adomas Agaras ir užsiima ausis: laikrodinis nenustoja mušęs, visą laiką dvylikta, ir, matyti, taip ir bus, kol angelai pasijudins — jis supranta dabar, kad tai Kalėdų angelai. — Eikite pro šalį, jeigu tas neina, — šaukia Agaras jiems, bet jie tiktai žiūri į pirmąjį, labai susirūpinę.

O tas pirmasis? Agaras mato, jog angelas ne dėl kokio užsispyrimo nesijudina pirmyn — jis baisiai susikrimtęs, jis taip veržiasi skristi, jog net jo skaisčios rankos dreba. Kaip nedrebės —

vienoje rankoje jis neša Kalėdų Žvaigždę, gi kitoje užrašą kurį angelai gieda ir žmonės kartoja — "Garbė Dievui augštybėse, o žemėje Ramybė geros valios žmonėms". — Štai kodėl jie negali keliauti be pirmojo, — galvoja Adomas Agaras, — jie tikrai negali, nes jis privalo pakabinti Žvaigždę ties Kūdikielio Kūtele, ir nešti Giesmės gaidą, kad jie giedotų ir grotų.

Bet kodėl jis neskrenda? — šaukia šauktinai Agaras, jis moja rankomis, ir net atidaro langą, kad geriau jį girdėtų tas pirmasis. Ko tu lauki?

Angelas sukinėjasi ir žvalgosi, ir aplinkui visi kiti apstoja jį, jie nori pakylėti jį: kad tiktai jis pasijudintų, o jau paskui skris. Vienas atnešė ir paleido vėjus, septynerius vėjus paleido aplinkui angelą, jie pučia taip, kad kalnus galėtų perkelti už tukstanties mylių, o angelas svirinėja ties ta pačia vieta.

Ir staiga Agaras išgirdo, kad angelas rikterėjo, ir taip skaudžiai, jog jis pats čia prie lango, savo namelyje griebėsi už širdies. Ir visi angelai sušuko, ir visi buvo nusiminę — dabar tai jie jau buvo sužinoję, kas sulauko angelą, tačiau, matyti, jog tai atrodė labai beviltiška, kad jie taip nusigando. Agaras pasistiebė ant pirštų galų, kad užmatytų, kas paisaus buvo atsitikę, ir negalėjo suprasti: visi jie žiūrėjo į angelo dešinią sparną. Nė ten buvo žaizdos, nė suteptas — tiktai, tiktai viena maža dėmelė buvo: toje vietoje truko vienos plunksnos. — Tai tau! — švilpterėjo Adomas Agaras — tiktai tiek!

— Skrisk! — šaukė jis, juk dėl tokių niekų tu negali prazudyti Kalėdų. — Staigiai jis suprato, kaip labai buvo svarbu, kad šviestų Žvaigždė ir būtų Ramybė — juk kitaip visokie sumišimai kils žemėje, nelaimės, audros, karai. Karai! Jis sušuko iš visos jėgos: — Skrisk!

Jis regėjo, kaip per angelo veidą, nukreiptą į dešinę pusę, ritosi ašaros, ir viena nuslydo per sparną ir nukrito į trūkstamos plunksnos vietą ir ten pasiliko tokia karšta ašara, kad Agarui net širdį sudiegė, lyg žarija. — Vargšas jis žiūrėdamas į angelą, — juk jeigu jis verkia, vadinasi, tikrai negali skristi. Argi negalima kaip nors padėti jam?

Ir štai angelai turėjo panašiai galvoti, nes visi jie skrido mirgėdami ir švytruodami, kaip begalės saulių, jie nešė visokiausias plunksnas ir derino į tuščią vietą dešiniame sparne, bet nė viena netiko. Ir jie dabar rauduoja visi.

— Kas tu toks nedoras, kuris pavogei plunksną, — sudejavo Adomas Agaras prie lango, ir suspaudė kumštį. — Jau ne kitaip, kaip pats pikčiausias galvažudys! Jau tik toksai, kuris trokšta karo! Jau pats nelabasis!

Ir staiga jam pasidarė baisiai sunku, rodos, nulūžo dangaus kampas, ar jo paties namas užgriovė jį, jis vos galėjo kvėpuoti, o nebuvo atsitikę nieko — tai tiktai angelas, kurio sparnui truko plunksnos, žiūrėjo į jį. Negali būti! — sušuko sieloje Adomas Agaras, jis žvalgėsi į vieną pusę ir kitą, persilenkdamas per langą, — bet angelas žiūrėjo į jį. Ir taip liūdnai!

— Ar aš? — sušuko Agaras. — Tu klysti! Negali būti, kad toks menkas žmogelis, kaip aš galėtų tiek nusikalsti! Ką aš galiu šioje didybėje? — Bet angelas žiūrėjo į jį, kas kartas vis liūdniau ir Adomas Agaras nuolankiai ir kaltai

Vyt. Maželio nuotrauka

Dramos akt. Henrikas Kačinskas, recitavęs rašytojų kūrinius newyorkiečių minėjime tragiškai žuvusiems A. Skėmai, Jakš — Tyriui ir J. Audėnaitėi prisiminti.

sušnibždėjo: — Argi aš? — Ir dar nuolankiau tarė: — Aš. — Ir maldaudamas pasakė: — Aš jau einu į kiemą! — Tiktai pasiimsiu plaktuką.

Nuo durų jis atsisuko atgal į langą — jis dabar beregėjo tiktai vieną dešinią angelo sparną — tenai, tuščioje vietoje, kaip po gaivaus pavasarinio lietaus žolytė, — kilo nauja plunksna, ir tokia balta. Angelai švysterėjo per jo galvą ir suskambėjo giesmė, iškilminga ir džiugi.

Adomas Agaras pabudo nuo giesmės. Ne, tai tiktai jo širdis labai trankiai plakė. O gal ranka nusprudo nuo stalo? Jis nežinojo, kodėl pabudo. Atsipeikėjęs jis pamatė, kad buvo užsnūdęs vos kelias minutes — jis sėdėjo savo virtuvėje, tebebuvo šviesu.

— Tai susapnuok tokius, — jis norėjo pasakyti, niekus — tačiau susilaikė. — Tai jau būsiu kur skaitęs ar girdėjęs kokius išmislus, — tarė sau, bet pakilo nuo stalo. Jis apsivalgstė ir atidarė stalčių, kur laikė visokius įrankius — pasiėmė kelias vinis ir plaktuką. Ir ūmai plaktuką padėjo atgal.

Jis perėjo per kiemą, per savo ir kaimyno Jokūbo, prie ano virtuvės durų nusišluostė snieguotas kojas ir pasibeldęs įėjo.

— Sveiki, — tarė, ir greitai pridėjo: — skubu, tiktai norėjau pasiskolinti plaktuką.

Tylėdamas Jokūbas padavė jam norimą daiktą, bet ir patsai užsidėjo kepurę ir išėjo paskui Agarą. Jis ėjo iš paskos iki Arago tvoros. Kai tenai Agomas pasilenkęs pakėlė porą gulinčių tvoros lentelių, Jokūbas palaikė jas prispaustas į jų vietas, ir Agaras prikėlė.

Atsitiesę abu vyrai žiūrėjo į vienas kitą neatsitraukdami, tarytum taipgi buvo sukalti vinimis. Ir abu susijuokė.

— Bene išleidai žmoną į pasaulį, — tarė Jokūbas, ir Adomas linkterėjo galvą: — Tai ką čia vienas bereikalo ugnį kūrensi, atei šį vakarą — bendrai prašvėsime kūčias. Kaip Lietuvoje, — ir jo balsas suvirpėjo, ir taipgi Adomo Agaro širdis.

— Ateisiu, — pasakė jis, o pasiitraukdamas Jokūbas pridėjo:

— Ir į Bernelių Mišias drauge nuvažiuosime.

INVESTACIJŲ FONDAI AUGA

Paskutinieji oficialūs duomenys skelbia, kad š. m. lapkritis mėnuo buvo ypatingai gausus investavimais į Mutual Fondus. Lapkrityje į JV veikiančiuosius fondus buvo naujai investuota 286,949,000 dolerių. Tai didžiausia ligšiol žinoma mėnesinė įdėjimų suma, nes ligi tolėlaugščiausia mėnesinių įdėjimų suma buvo 263,402,000 dol., tai buvo š. m. kovo mėn. Pernal lapkrityje buvo investuota 161,129,000 dol., o š. m. spalio

mėn. buvo įdėjimų 261,918,000 dol. suma.

Šie duomenys parodo, kaip Amerikos gyventojai pradėjo suprasti Investacijų Fondų svarbą ne tik savo santaupas saugiau laikyti, bet svarbiausia, savo kapitalus ugdyti.

Amerikos Tyrimų Taryba, veikianti Larchmont, New York, neseniai išleido leidinį, kuriame paduota tyrinėjimų oficialūs duomenys, apie Investacijų Fondų veikimą.

Lietuvių siuvėjų 54 lokalo vadovybė prie sukaktovinio torto savo organizacijos 60 metų sukakties minėjime, įvykusiame Atletų Klube. Iš k. į d.: Vyt. Ubarevičius, K. Thomas, J. Peterson, Vyt. Lapšys (prez.), Bronė Spūdienė, J. Kazakevičius, P. Kadakauskas ir J. Bernotas. Nuotraukoje trūksta sekr. T. Yagėlos. Apie pačią lokalo sukaktį plačiau bus kitame Vienybės numeryje.

J. N. Tysliavos nuotrauka

Štai keli iš daugelio pavyzdžių:

1. Affiliated Fund. Į jį 1951 m. sausio 20 d. buvo įdėta 500 dol., o toliau kas mėnuo buvo dėta dar po 100 dol. 1960 metų gruodžio 31 dieną įdėtasis kapitalas 12,400 dol., su palūkanomis ir kapitalo prieaugliu išaugo į 23,400 dol. 2. Dreyfus Fund. 1950 m. sausio mėn. buvo įdėta 150 dol. ir toliau kas mėnuo dėta po 100 d. 1960 m. birželio 30 d. įdėtasis kapitalas 12,650 dol., su visomis palūkanomis užaugo iki 38,221 dol. sumos. 3. Fidelity Fund: Į jį 1950 m. sausio mėn. buvo įdėta 500 dol., o toliau kas mėnuo mokėta po 100 dol. Viso buvo įdėta 12,400 dol. sumos, kuri su palūkanomis užaugo iki 27,093 dol. sumos. Kolkas nepasitaikė nuostolingų fondų.

J. AUDĖNAS

WOODHAVENE, parduodamas puikus mūrinis namas, kuriame yra du - 6 kambarių butai ir krautuvė. Norima parduoti dar šiais metais. Sąlygos labai palankios, namas gerame stovyje, aliejaus apšildomas. Jamaica Ave. rajone. Dėl kitų informacijų kreiptis šiuo telefonu: VI 7-7161.

Neužmirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

VIENYBĖ The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y. Telephone: APplegate 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N.Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

Vietoj gėlių, Juozui Tysliavai mirus, Vienybei aukojo:

Ona Cheledinienė Philadelphia, Pa.	\$200.00	J. ir O. Valaičiai Brooklyn, N. Y.	50.00
Kazys Cheleden Philadelphia, Pa.	100.00	P. (Jurgeliūtė) Beverage Stony Brook, L. I.	25.00
Draugas X	50.00	G. ir M. Diržiai Brooklyn, N. Y.	25.00
Pranė Lapienė Stony Brook, L. I.	50.00	Liet. Moterų Atstovybė Brooklyn, N. Y.	25.00
O. Norkuvienė Roslyn, N. Y.	50.00	Moterų Vienybė Brooklyn, N. Y.	25.00
A. Snušienė ir sūnus Brooklyn, N. Y.	50.00	Aukotojų sąrašas tęsiamas kitą savaitę.	

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Pirmaujanti dešrų prekyba

New Yorke

VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

Augščiausios kokybės produktai

Dabar pas mus gaunamos —

Šviežios žąsys

— žąsienos mišinys — rūkytos žąsų dalys, tikros žąsų kepenų dešros (Strasburgiškės), augštos kokybės s a l a m i — Zervelat dešra — kelionei ir TV užkandžiui. Taip pat tikri žąsies taukai.

DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS

NEW YORKE — 1654 2nd Ave., (85 - 86 St.) TR 9-3047

RIDGEWOODE — 56-54 Myrtle Avenue VA 1-7068

AŠTORIJOJE — 28-28 Steinway Street AS 4-3210

HEMPSTEADE — 310 Front Street IV 3-5540

FLUSHINGE — 41-06 Main Street HI 5-2552

JACKSON HEIGHTS — 82-10 37th Avenue, DE 5-1154

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS

Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS Savininkas

86-16 Jamaica Ave.

Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAI DOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė Jaukus baras

Salė susirinkimams vestuvėms ir pobūviam

Gali tilpti 200 žmonių LIETUVIŠKIEMS

suėjimams nemokamai

VACYS STEPONIS Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave. Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant
Ona ir Jonas Valaičiai

Naujai į Vokietiją atvykusių lietuvių teisinė būklė

Pagal specialų susitarimą tarp Vakarų Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, nuo 1957 sausio 1 d. daug vokiečių galėjo grįžti į tėvynę. Jų tarpan pateko lietuvių, kurių skaičiaus neįmanoma tiksliai nustatyti. Grįžusiais iš Sovietų Sąjungos repatriantais visapusiškai pasirūpino Federalinė Vokietijos vyriausybė, žinoma, neaplenkdama ir jų tarpan patekusių lietuvių, jei tik šie save laikė vokiečiais. BALFas pradėjo ieškoti lietuvių ir iki šiam laikui suregistravo 966 asmenis, kurie maždaug save tokiais laikė. Didesnė dalis repatriantų lietuvių dėl ekonominių ar kitų sumetimų su lietuvių visuomenės ryšius nutraukė.

Taigi, atvykusius į Vakarų Vokietiją lietuvius iš Sovietų Sąjungos galima suskirstyti į tris grupes: į tuos, kurie pa-

virto vokiečiais (pati didžioji dalis); kurie palaiko su lietuvių ryšį, bet oficialiai laikomi vokiečiais ir pagaliau į tuos, kurie atsisakė vokiečių tautybės (tokių kelios šeimos). Tapę vokiečiais, lietuviai tremtiniai negali emigruoti be kvotos į JAV (pagal PL-86648). Todėl buvo daroma daug žygių tokiems pagelbėti atgauti pabėgėlio statusą ir tuo pačiu grąžinti juos į lietuvių šeimą.

Pats faktas, kad jie grįžo iš Sovietų Sąjungos kaip vokiečiai, ypač jei vyras ar žmona buvo vokiečių piliečiai, padarė juos teisiškai vokiečiais. Norėdami vokiečių tautybę ar pilietybę nusikratyti, jie privalėjo užvesti "apsivalymo" (Entlassungs) bylą. "Nusipilietinimo" byloms procedūra gana paini, dažniausiai vedama gyvenamos vietos įstaigo-

je ir tada visa repatrianto šeima atsiduria keblioje padėtyje ekonomiškai, teisiškai ir moraliai (kaimynų vokiečių traktavimas). Pagaliau susidarė ne tik techniškai, bet ir juridiniai sunkumai gauti tą "atleidimą" — Entlassungą, nes nėra tiksliai nustatyta procedūra.

Pagaliau, jei kuriam pavyktų tapti lietuviu tremtiniu vien emigracijos į JAV motyvais, kas atsitiktų, jei emigracija nepavyktų? Ar jis galėtų atgauti Vokietijos pilietybę, kuri jam reikalinga ir ekonomiškai ir saugumo motyvais?

Didelė dalis atvykusiųjų į Vakarų Vokietiją Lietuvoje paliko artimų giminių, kuriuos nori ir turi vilties atsikviesti. Tai gali padaryti tik tapę vokiečiais, o ne išvykę į JAV ar kitur.

Mėginusieji "atsipilietinti" yra patyrę daugelį nemalonumų: buvo policijos fotografuoti, padarytos pirštų nuospaudos ir pan.

Išbuvusiems prievartojė SSSR, Vokietijos vyriausybė išmoka gana stambias sumas, siekiančias 8 — 10,000 DMarkų, duodama daug privilegijų darbo ir buto atžvilgiais. Ir šie motyvai veikia naujai atvykusius lietuvius.

BALFui naujai atvykusieji rūpėjo ir teberūpi. Nors jų ekonominė būklė žymiai geresnė, tačiau teisiškai juos apsaugoti, atgauti, lietuvių išlaikyti, į JAV atvežti — BALFas darė daug žygių.

Jų reikalais kalbėtasi ir rašyta į Washingtoną. Kelis kartus tartasi New Yorke su Jungt. Tautų pabėgėlių komisarais.

Klibintos JT įstaigos Genevoje ir Vokietijoje. BALFui įgaliojimas darė daug žygių Vakarų Vokietijos valdžios įstaigose.

Teikta jiems parama, ypač knygomis, laikraščiais ir pan. Kelios šeimos, BALFui tarpininkaujant, jau atvyko į JAV.

Likusiems Vokietijoje BALFas daug kuo nepadės, ypač kad daugelis jų nori slėpti lietuviškumą aukščiau nurodytais motyvais. Balfas negalės jais rūpintis kaip gru-

pe ar mase, tačiau retkarčiais padės, ypač knygomis laikraščiais, vargo mokyklomis ir panašiai.

Lietuvių šalpa lietuviams (BALFas) neklausia nei religijos, nei pilietybės dokumentų. Prireikus, BALFas individualiais atvejais privalo padėti ir padės ir naujai iš Lietuvos atvykusiems, jei tik bus gyvas reikalas ir rasis būdai padėti.

Kun. I. Jankus
Reikalų Vedėjas

Visiems linkime Linksmų Kalėdų
ir Laimingų Naujųjų 1962 Metų

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas

BAR AND GRILL

V. Senkus, ved.

280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
Vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWinng 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.
Stiklinis baras, viena
gražiausių užėigų

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349
PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

SVENČIŲ PROGA DOVANOS
su kiekvienu pirkiniu. Patogios
issimokejimo salygos.

PREKĖS GARANTUOTOS
PRISTATYMAS GREITAS

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apdraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAIn 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS — TAIP PAT APDRAUDU
REIKALAIS KREIPKIS Į
AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220

William J. Drake

Licensed-Real Estate Broker

Lietuviams specialus patarnavimas

Income Tax užpildymas

APDRAUDOS SPECIALISTAS

Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ĮSNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

Dr. J. Kazickas ir dr. J. Valiūnas neseniai paskyrė nemažą sumą Romoje studijuojančiam Ernestui Parojui paremti.

Juozas Garšva praneša, kad John A. Pauley išrinktas The United Industrial Banko (Williamsburge prie Bridge Plaza) sekretorium - išdininku.

Juozas ir Erika Zimbliai, neseniai į Ameriką atsikėlę iš Kolumbijos, katik sugrįžo iš Europos, kurioje praleido porą mėnesių. Aplankė Švediją, Vokietiją, Šveicariją ir Ispaniją. Kelionės išpūdziais žada pasidalinti su Vienybės skaitytojais.

Juozas Valakas, žurnalistas, pereitą šeštadienį per Lietuvos atsiminimų radiją kalbėjo apie neseniai mirusį karį ir žurnalistą Stasį Butkų.

Neo-Lituanijos korporacijos New Yorko filisteriai į naują valdybą išrinko: Ant. Diržį, J. Mauruką, K. Siliūną, dr. H. Montvilienę ir P. Ulėną.

Zigras Raulinaitis, Kario redaktorius, lankėsi Clevelande, kur įvyko jo motinos Kristinos 70 metų sukakties minėjimas. Raulinaitienė yra ilgamečiš Čarlingtono vardo ansamblio narys.

Žalgauskienė, susiprėmusi kiek po ją ištikusio dvigubo smūgio: jos vyro Karolio Žalgausko mirties ir sunkios jos pačios ligos, nepajėgdama kiekvienam atskirai atsidėkoti, reiškia padėką visiems už viską.

Prel. Jonas Balkūnas vadovaus komitetui, besirūpinančiam surengti lietuvių religinį koncertą tarptautinės parodos metu (1964 m.) New Yorke. Tai bus dalis platesnės lietuvių programos, kuri ta proga yra numatyta ir kurią jau planuoja Lietuvių Bendruomenės vienetai.

Moteryų Vienybė, Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke pakviesta, surengė lietuvių spaudos ir tautodailės skyrių tarptautinėje parodoje Cornell Universitete. Paroda vyko gruodžio 12, 13 ir 14 dienomis Lindenhurst, L. I. Bendra kalėdinė eglutė, kurią parengė studentės, buvo papuošta lietuviškais šiaudų ornamentais.

Auksė Trojanaitė, Bucknell Universiteto studentė, Kalėdų šventėms parvažiavo pas tėvus gyv. Maspeth. Jos motina - žinoma gydytoja Jullita Trojanienė.

Rimvydas Silbajoris gruodžio 15 d. Columbijos universitete sėkmingai apgynė disertaciją ir gavo daktarata. Dr. R. Silbajoris šiuo metu dėsto rusų kalbą Oberling College, Ohio.

Kriaunaičių Druskonie Hall rezorte, Andes, N. Y., meškų ir stirnų medžioklėje šį rudenį buvo sustoję V. Kirkyla, B. ir K. Nemickai iš Brooklyno, A. ir K. Kazlauskai su D. Senipani ir kt. Be to, lankė Senikai, Lukoševičius ir kt.

BALFAS KREIPIASI Į GERADARIUS

Šių metų BALFO vėjus jau greit baigsis, tačiau ne vis dar aukotojai suskubo parodyti savo duosnumą. Todėl vėl kreipiamės į Jus, prašydami nedelsiant atsiųsti savo dalį sušelpiti vargstantiems tautiečiams pavergtajame krašte, Sibire ar nublokštiems į kitus tolimus kraštus.

Paramos reikalingų brolių ir sesių skalčius nemažėja, bet didėja. Priešas vis daugiau jų ištumia iš gimtojo krašto, o ir tie, kuriems pavyksta išsilaikyti Tėvynėje, yra kasdien okupanto vis labiau išnaudojami. Jie žvelgia į mus, laukdami paguodos ir paramos.

Besitartinant Laisvės ir Taikos Karaliaus gimimo šventėms, yra puiki proga sukelkti jiems bent dalį savo šventiško džiaugsmo, pasidalinant su jais turimomis gė-

rybėmis. Jie pristmena su ypatingu malonumu tuos laikus, kai valgydavome Kūčias kartu su jais ir kviesdavome prie bendro stalo į vargą patekusius. Tai buvo tikros artimo meilės ir pagarbos žmogui šventės.

Tikėdamiesi, kad paseksite šia kilnia lietuviška tradicija ir dar prieš šventes atsiųsite savo auką, kuri bus suteikta pašalpos reikalingiems, dėkojame iš anksto už duosnumą ir slunčiame savo kalėdinius sveikinimus linkėdami, kad Naujieji Metai būtų šviesūs, laimingi ir atneštų Tėvynę Lietuvai laisvę.

DR. A. TRIMAKAS
N. Y. BALFO VAJAS
KOMITETO PIRMININKAS
DR. M. ŽUKAUSKIENĖ
SEKRETORĖ

Kažin, ką tai Katinaitėi žada Kalėdų senelis?

Vyt. Maželio nuotrauka

KALĖDŲ GIESMĖ

Tyli naktis...

Šventa naktis, Kristaus gimimo šventė.

Tai paprasta, pilna nušizeminimo, bet amžina istorija. Tačiau didinga, pilna impulso ir dvąsinio pakilimo, per amžius nesibaigianti KALĖDŲ GIESMĖ...

Jos stebuklingas gandas, žodžiais neišsakomos žavingos variacijos, pilnutėlė šio žodžio prasme, įkvėpė milijonus pakilti iš kasdienybės, pakilti į tas mėlynąsias padanges, kuriose amžinai tebespindi didingoji Kalėdų Žvaigždė, nušviesdama erdvę ir kelius pačiai didžiausiai ir pačiai demokratiškiausiai žmogaus gyvenimo prasmei: GARBĖ DIEVUI AUGŠTYBĖSE IR RAMYBĖ GEROS VALIOS ŽMONĖMS ŽEMĖJE!

O man... ir Tau, lietuvi, argi nerieda ašaros senų ar jaunu veidu, kai tu savo gimtosios žemės padangėje nematai tos spindinčios Žvaigždės, kai Tavo žemėje, vietoj gerosios valios, priespauda, paniekimas ir vergija. Kai tu sėsdamas prie gražiausiosios lietuviškosios tradicijos puoselėjamo KŪČIŲ stalo, tari:

MAIRONIO MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

Maironio vardo mokykla sausio 7 d. 4 val. p.p. Apreiškimo par. salėje rengia Kalėdų eglutę.

Programą atliks mokyklos mokiniai. Atkeliaus Kalėdų senelis iš labai toli, su dideliu maišu dovanų vaikams. Veiks turtinga loterija ir bufetetas. Po programos bus šokiai. Prašome visus, didelius ir mažus, gausingiausiai dalyvauti.

Kalėdų mintimis

Per visą metų žmogaus jausmai tarsi miega, tik artėjant Kalėdoms jie pabunda ir primena jam jo praeitį, kūdikystės dienas, jaunuolio svajones sukurti savąją šeimą, kad Kūčių vakare susėdus prie vieno stalo galėtų dalintis plotkėle taip, kaip jo tėveliai darė.

Tai žmogaus gyvenimo malonumai ir džiaugsmas, kai Kalėdų varpai garsiai jam skelbia: "Ramybė geros valios žmonėms."

Šiandien ramybę sudrumstė tie, kurie negali įsivaizduoti koks gražus ir malonus žmogaus gyvenimas ramybėje. Šiandien jau negaudžia Kalėdų varpai, nes jie nukabinti ir sulieti į ginklus. Šiandien altorius paverstas arkliųėdžiomis, upeliai pritivino nekaltų žmonių kraują, o baltas Kalėdų sniegas nusidažė raudonai. Šiandien ramybės trokštančiai žmonijai telieka pažvelgti į mėlyną dangų ir paklausti: Ar tu sukūrei šį pasaulį? Sunaikink jį! Juk sunaikinai Sodomą ir Gomorą už linksmybes, kodėl nesunaikini už nekaltą kraują, milijonų ašaras ir kančias, ar ilgai lauksi? Juk mes maldaujame tave.

Tokios ir panašios kalėdinės mintys nesulaikomai veržiasi per geležines uždangas, užtvaras, ir šaukiasi keršto į dangų.

Ir tu, lietuvi, pertekusiai gyvendamas šiame laimės krašte, nors per Kalėdas rimčiau pažvelk į savo kenčiančią tėvynę ir ištiesk jai pagalbos ranką.

J. ŠIAUČIŪNAS

Janina Skėrienė su dukra Kristina newyorkiečių surengtoje jos vyro A. Škėmos, Jaks-Tyrlio ir J. Audėnaitės prisiminimo akademijoje Carnegie Endowment patalpose. Vyt. Maželio nuotrauka